

Německé státoprávní projekty na podzim 1918

Tomáš Bandžuch je absolventem Filozofické fakulty UK oboru politologie – české dějiny – světové dějiny. Již během jeho studií politologie jsem měl možnost sledovat osobnostní a intelektuální růst, pro nějž byla příznačná pracovitost a cílevědomost. Kolega Bandžuch se dlouhá léta účastnil práce mého semináře při přípravě bakalářské, diplomové a nyní i dizertační práce, v němž se projevoval jako zdatný diskutér a člověk se zaujetím pro věc a zpracovávané téma své, ale i dalších účastníků, člověk s otevřeným názorem a přímočarým argumentačním přístupem. Co bylo rovněž pozoruhodné na aktivitách Tomáše Bandžucha, byl jeho zájem o literaturu a autorské psaní, zejména na poli fantazy literatury, který dál posiloval jeho stylistické, ale i koncepční a argumentační dovednosti. Snad i ty napomohly v současnosti se rozvíjející profesní kariéře civilního zaměstnance generálního štábu armády ČR. Zároveň ovšem nastavily cestu beletristy, tvořícího ve svých povídkách i prvním obsáhlém románu *Ve službách republiky na hraně fantazy a historické fikce*.

Současně nás Tomáš Bandžuch přesvědčuje nejen o suverenitě pera, ale též zaujatosti pro svoji práci a zarputilosti, s níž dokáže své úkoly přivádět nejen k dílčím závěrům, ale rovněž prezentovat. Nepoznal jsem za své pedagogické praxe mnoho studentů, kteří by byli ochotni a schopni uplatnit své studentské práce jako samostatně tištěná díla. Kolega Bandžuch oproti tomu zdárně přivedl až do knižní podoby nejprve svoji diplomovou práci, obhájenou na Ústavu politologie FFUK v roce 2011. Vydání o tři roky později realizovalo renomované nakladatelství Akropolis a k dokončení knihy „Slovenské vize. Velká válka, krajané a představy o budoucím státu (1914-1918)“ její autor získal finanční podporu Nadačního fondu Františka Topiče, podporujícího mladé začínající autory. V současnosti je v nakladatelství Naše vojsko těsně před vydáním, v době obhajoby snad již realizovaným, další studentská závěrečná práce, tentokrát Bandžuchem obhájená při Ústavu světových dějin FFUK v roce 2015 a připravovaná k tisku pod titulem „Hitlerovo svobodné město“. Její téma se soustřeďuje na roli Gdaňsku (Danzigu) v zahraniční politice nacistického Německa.

V širším smyslu i toto téma zapadalo do soustředěného zájmu Bandžucha o roli specifických územních regionálních entit jakou sehráli ve státoprávních koncepcích dobových politických elit. Tento směr sledoval od prvotní bakalářské práce „Boj o Slovensko. Separatistické státní útvary na Slovensku 1918-1919“ (obhájeno ÚPOL, 2008) až po předkládanou práci dizertační. Ta měla být v původním záměru prací shrnující a rozšiřující téma alternativních státoprávních koncepcí formulovaných oproti projektu samostatného Československa na sklonku první světové války. V průběhu práce na dizertaci nicméně autor soustředil svůj záměr výhradně na česko-německé oblasti a státoprávní koncepty těchto regionů v rámci Německého Rakouska. Rovněž tento sevřenější záměr měl svůj předobraz ve starší studentské práci, tentokrát bakalářské, obhájené při Ústavu českých dějin v roce 2010 pod názvem „Rudolf Lodgman von Auen a provincie Deutschböhmen“.

Předložena práce je tak výsledkem soustavné a systematické snahy autora o postižení nejen reálně rozvíjených státoprávních koncepcí, ale jejich širšího formativního pozadí, které vyrůstalo z kontextu historického vývoje. Vedle prostého historického výzkumu jako pozoruhodnou a přínosnou vnímám snahu o co možná komplexní postižení a pochopení těchto souvislostí ve vztahu k proměnám skupinové zájmové mentality, která ústy svých mluvčích a politických reprezentací reflektuje

politickou představu jednotlivých historicky daných regionů a snaží se nalézt pro jejich a své vlastní uplatnění optimální model dalšího rozvoje. Tento přístup od autora vyžadoval překročení úvah za rámec prostého státoprávního výzkumu a přistoupení ke zkoumání politického myšlení a pozadí rozvoje skupinových mentalit jako takových.

Jako samostatně zpracovanou práci s konkrétním přínosem ke zkoumání daného tématu ji doporučuji k obhajobě.

V Hýskově 4. 11. 2017

Komentář zpracoval školitel

Prof. Mgr. Vratislav Doubek, PhD.